

H. Ryckeboer

Over de spelling

De uitspraakspelling van het *Woordenboek van de Vlaamse Dialecten* * is een compromis tussen het vertrouwde spellingbeeld en een fonetisch-fonologische spelling. Om de leesbaarheid niet bemoeilijken hebben de leertekens in de regel dezelfde uitspraak als in het Standaardnederlands. Er zijn geen letters of tekens gebruikt die niet voorkomen in de Nederlandse spelling, met een uitzondering voor de ə (omgekeerde e), die staat voor de doffe e of "schwa". Anderzijds blijft ze vasthouden aan het principe van "één klank, één teken". Zo is er geen verdubbeling van de consonant na een gesloten lettergreep. Principieel worden voor lange klinkers dubbele tekens gebruikt en voor korte klinkers enkele. Hierop vormen *ie*, *uu*, *en* *oe* een uitzondering. Ze stellen korte klinkers voor, zoals in het Standaardnederlands. Waar ze lang worden uitgesproken krijgen ze een plat streepje bovenop. De tweeklanken *ei* en *ui* hebben dezelfde waarde als in het Nederlands; alle andere tweeklanken worden gevormd door een combinatie van een korte of lange vocaal met een halfvocaal *j*, *w* of de ə.

De assimilatieverschijnselen binnen het woord worden in de spelling weergegeven, bijv. 'uuzweeə' voor het Frans-Vlaamse "huiswei". Als er in het Woordenboek langere woordgroepen of excerpten uit een zin worden opgenomen is het de gewoonte om ook de assimilatie over de woordgrens heen te verantwoorden, ook al schaadt dat soms de leesbaarheid. Fijne fonetische schakeringen als verschillende uitspraken van de *r* of vervanging van een *k* of *t* door een glottisslag worden niet verantwoord. Overigens hebben de gespelde consonanten of consonantverbindingen dezelfde uitspraak als in het Nederlands. Daar worden aan toegevoegd *zj* voor de 'g' van "gendarme", *G* voor de 'g' van "gobelin" en *n-g* voor de uitspraak van die lettercombinatie als in "ingang". Het was een verkeerde beslissing om de intervocalische tenuisverschuiving (*p*, *t*, *k* wordt *b*, *d*, *G*) niet te verantwoorden. Dat wordt in de jongste afleveringen niet meer toegepast.

* Zie: *Woordenboek van de Vlaamse Dialecten*, Inleiding, Gent - Tongeren 1979, 38-42

- RND zin 82: Haar dochtertje is met een korfje naar het bos gaan braambeziën plukken.

* *Frans-Vlaanderen*

- Zuidkote   nør me'ɪʃə ɪ,z æg, ũ'n nɔ ʃbʌ,ʃ of nɔ tæ'st me, æ klɪ, ẽ pã'æɪtʃə
um brã'mɪs tə træk'n
Neur meisjə iz əgððn nɔ dbusj / nɔ 't est mee e kleeən
paærtjə om braaməls tə træk'n.
- Bollezele   nør me'ɪʃə ɪ,z æg, ũ'n ɪ,n ʃbʌ,ʃ me, æpã'pãɪtʃə um
katə'ne, ɪn of katəbejərs tə træk'n
Neur meeəsjə iz əgððn in dbusj med e kleeən paɪnjærtjə
om katəbejərs tə trekə.
- Hazebroek   nør klɪ, ẽ meʃə ɪ,z æg, ũ'n ɪ,n ʃbʌ,ʃ mæd ẽ klɪ, ɛnə pã'ɛr um
katəbejərs tə træk'n
Neur kleeən misjə iz egððn in dbusj med ə kleeənə paər
om katəbejərs tə trekən.

* *West-Vlaanderen*

- Brugge   ər dɔxtərt jən ɪz mæd ə mandək,jə nɔ ʃbʌs χəgʊ'n um
brɔ'mbejərs tə gɔn træk'n
ər dochtərtjən is med ə mandək,jə nɔ dbus, z'is brom-
bejərs chððn trekən.
- Pervijze   ər me,ʃj ɪz nɔr ʃbʌz me'jə mandɪ,gə - zɪs χɔ,m brã'mbejərs
træk'n
Eur meesj ɪz nɔr dbuz meej ə mandiegə, z'is chððm
brambejərs trekng.
- Poperinge   nør dɔxtərtjɪ of meʃɪ ɪ,z me,jə paɪnjərtjɪ of pã'æɪtjɪ nɔ ʃbʌ,s
- zɪ,z brɔ'mbejərs χŭn træk'n
Neur dochtərtjie/meesjə iz meej e pangərtjie/paærtjie nɔ
dbus, z'iz brombejərs chððn trek'n.
- Kortrijk   ər dɔxtərkə me,də mandɪjə nɔ dəm bʌz brɔ'mbe'zɪs χɔ'n
trækən
Eur dochtərkə e meə mandəkə nɔ dəm bus, braambeizn
gððn trek'n.

- RND zin 83: Daar is een sport uit die ladder.

*Frans-Vlaanderen

Zuidkote	tɪ.z æ sprɪŋkəl vān di of yti lɪrərə Tiz e sprɪŋkəl van die/uutie leeərə.
Bollezele	tɪ.z æ sprɪŋkəl tə kort ɪn də lɪərə Tiz e sprɪŋkəl tə kort in də leeərə.
Hazebroek	tɪmāŋkɪ'ə; æ sprɪŋkəl ɪn di lərə t Mankeeəd e sprɪŋkəl in die leeərə.

*West-Vlaanderen

Brugge	dər ɪz ən spɔrt ytə leərə spɔrtə Dər ɪz ən spɔrt uutə leere spɔrtə
Pervijze	tɪ ɛ spɔrtə gəbrɔkɪŋ van dlɪrə Ti ən spɔrtə gəbrookŋ van dlèère.
Poperinge	tɪ æ spɔrkyt fān də lɪrə Ti e spɔrk uut fan də leeərə.
Kortrijk	tər æz ən spɔrtə van di lɪərə Tər ez ən spɔrtə van di leeərə.

- RND zin 12: Ze hebben met hun vijven drie liters wijn uitgedronken.

*Frans-Vlaanderen

Zuidkote	zæn mə yv.vn dri kan wɪn æ ˈdruŋkn Zen me fuuvən drie kann wien edroengkn.
Bollezele	zæn dri litərz win ædruŋkn mə yv.vn Zen drie lietərz wien edroengkn me fuuvn.
Hazebroek	ūərn'æˈldərn vyvn zæn dri litərz win ædruŋkn Oər nuldərn vuuvn zen drie lietərz wien edroengkn.

*West-Vlaanderen

Brugge	zæn ʌndərsχənvyvən dri litərz win ytχədruˌŋkən Zen undərschən vuuvən drie lietərz wien uutχədroengkən.
Pervijze	zæ mə fyvn dri litərs win ytχədruŋkn Ze mi fuuvn drie lietərs wien uutχədroengkn.
Poperinge	zæn mə yvvn dri litərz win ædruŋkn Zen me fuuvn drie lietərz wien edroengkn.

Kortrijk

me d eldærskønnyvn ænzæ dri: litærz wi,n ytχæzð·pm of
ytχædruŋkn
Med elærskøn vuuvn enzæ drie lietærz wien uut-
chæzoopm/uutchædroengkn.